

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sim@sim.dk
www.sim.dk

Sagsnr.
2016 - 7692

Doknr.
409630

Dato
04-11-2016

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg har d. 14. oktober 2016 stillet følgende spørgsmål nr. 32 (alm. del) til social- og indenrigsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karin Nødgaard (DF).

Spørgsmål nr. 32:

"Ministeren bedes kommentere artiklen og de udsagn, der fremgår af artiklen, bragt i Kristeligt Dagblad den 14. oktober 2016 under overskriften "Ekspertes: Børn svigtes stadig, når én forælder har dræbt den anden", herunder om ministeren er enig i, som det fremgår af artiklen, at det sociale system i Danmark ikke er i stand til at handle hurtigt og professionelt, når voldsomme familietragedier sker, og at lovændringen fra februar 2016 (L 76 Lov om ændring af forældreansvarsloven og lov om social service (Forældremyndighed, når denne forælder har forvoldt den anden forælders død, overførsel af forældremyndighed til samlevende par m.v., folketingsåret 2015-16) ikke virker efter hensigten. Vil ministeren endvidere oplyse, om ministeren agter at foretage sig noget på området?"

Svar:

Jeg finder det rigtigst ikke at kommentere den konkrete sag, som jeg kun kender fra pressens omtale af den. Samtidig fremgår det af artiklen, at der er klaget til Ankestyrelsen over kommunens håndtering af sagen.

Sager, hvor den ene forælder forvolder den anden forælders død, er dybt tragiske. Derfor skal der ikke herske tvivl om, at barnets bedste skal være styrende i myndighedernes behandling af de her sager.

Indledningsvist skal jeg oplyse, at den omtalte ændring af forældreansvarsloven vedrører myndighedernes behandling af sager om forældremyndighed efter et dødsfald. Spørgsmålet om, hvor barnet skal opholde sig efter dødsfaldet, og om barnet eventuelt skal have tilbudt støtte, skal som hidtil behandles efter reglerne i serviceloven.

Det fremgår af servicelovens § 57, stk. 2, at kommunen på Statsforvaltningens anmodning skal medvirke til at finde en egnet forældremyndighedsindehaver. Kommunen skal således aktivt forsøge at finde frem til nogen, som vil være egnet til at varetage forældremyndigheden for barnet, f.eks. en person i barnets umiddelbare familie eller netværk.

I tilfælde, hvor det er af væsentlig betydning af hensyn til barnets eller den unges behov for støtte, skal kommunen efter servicelovens § 52 træffe afgørelse om foranstaltninger. Det kan f.eks. være at anbringe barnet eller den unge uden for hjemmet i en sag, hvor den ene forælder har forvoldt den anden forælders død, indtil der kan tages stilling til forældremyndigheden. Hvis særlige forhold taler for det, har kommunen mulighed for at foretage anbringelsen akut

Reglerne om forældremyndighed efter et dødsfald er som nævnt i spørgsmålet ændret for nylig. Reglerne fremgår af lovens § 15 og § 15 a og trådte i kraft den 1. marts 2016.

Formålet med lovændringen var at styrke barnets perspektiv og tydeliggøre, at hensynet til, hvad der er bedst for barnet altid skal være styrende for myndighedernes behandling af sager om forældremyndighed efter et dødsfald.

Dette hensyn var også gældende for myndighedernes behandling af sagerne før lovændringen, jf. forældreansvarslovens § 4, hvorefter alle afgørelser efter loven skal træffes ud fra, hvad der er bedst for det enkelte barn. Med lovændringen er princippet imidlertid tydeliggjort i forhold til sager om forældremyndighed efter et dødsfald.

Den efterlevende forælder har således ikke som tidligere en fortrinsstilling til at få forældremyndigheden, og Statsforvaltningen skal efter lovændringen altid tage stilling til, hvad der er bedst for barnet i relation til forældremyndigheden, dvs. også i de tilfælde, hvor der ikke er andre, der søger om forældremyndigheden. Statsforvaltningen skal således selv tage sagen op og foretage en prøvelse af spørgsmålet om forældremyndighed, herunder om den efterlevende forælder fortsat skal have forældremyndigheden.

Afgørelser om forældremyndighed er meget indgribende afgørelser, som kræver en grundig og tilbundsgående undersøgelse. Dette er præciseret i forarbejderne til den seneste lovændring.

Statsforvaltningen skal således balancere et hensyn om så hurtigt som muligt at skabe klarhed om forældremyndigheden over for et hensyn til en grundig og tilbundsgående undersøgelse af sagen, så det sikres, at afgørelsen træffes på det bedst mulige grundlag. Det er en vigtig del af sagsoplysningen at inddrage barnet i sagen, så barnets perspektiv og eventuelle synspunkter kan komme til udtryk. Dette kan ske på forskellig vis – herunder efter behov og under hensyn til barnets alder og modenhed – ved en samtale med barnet. Der kan også gennemføres en børnesagkyndig undersøgelse.

I lyset af den korte tid, som de nye regler om forældremyndighed har virket, og da der generelt er tale om et yderst begrænset antal af sager, mener jeg, at det er for tidligt at drage konklusioner om reglernes effekt. Jeg skal også bemærke, at lovændringen er blevet til på baggrund af grundige drøftelser blandt samtlige partier i Folketinget, og at jeg har tiltro til, at myndighederne administrerer de nye regler, som de er tiltænkt.

Jeg henviser endelig til, at jeg den 8. november 2016 er kaldt i samråd i Social- og Indenrigsudvalget, hvor jeg vil redegøre nærmere for myndighedernes behandling af disse sager og om den gennemførte lovændring.

Med venlig hilsen
Karen Ellemann